

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2486/2018
10.07.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, др Илије Зиндовића и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ... ББ из ..., ... број ..., ВВ из ..., ... број ..., ГГ из ..., ... бр. ... и ДД из ..., ... бр. ..., које заступа пуномоћник Радислав Маравић, адвокат из ..., против туженог "ЂЂ" АД из ..., ... бр. ..., чији је пуномоћник Слободан Сврзић, адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2162/14 од 21.03.2018. године, у седници одржаној 10.07.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2162/14 од 21.03.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву П1 727/11 од 18.02.2013. године, ставом 1. изреке, утврђено је да су незаконита решења туженог донета дана 23.10.2006. године којима је тужиоцима отказан уговор о раду, па се тужено Предузеће "ЂЂ" АД ... обавезује да тужиоце АА из ..., ББ, ВВ, ГГ, ДД, све из ... врати на рад у року од осам дана од дана пријема пресуде под претњом принудног извршења. Ставом 2. изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2162/14 од 21.03.2018. године, ставом 1. изреке, потврђена је пресуда Основног суда у Смедереву П1 727/11 од 18.02.2013. године у ставу првом изреке, а жалба туженог одбијена као неоснована. Ставом 2. изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке Основног суда у Смедереву П1 727/11 од 18.02.2013. године и обавезан тужени да тужиоцима на име накнаде парничних трошкова исплати износ од 348.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде. Ставом 3. изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка по жалби у износу од 369.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11) и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се неосновано указује на битну повреду поступка из члана 361. став 1. ЗПП учињену пред другостепеним судом (члан 374. став 1. важећег ЗПП), с обзиром да је у овој парници одлучено о тужби постављеној у складу са чланом 194. ЗПП, супротно ревизијским наводима.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су код туженог била запослени на неодређено време, а побијаним решењем од 23.10.2006. године, отказан им је уговор о раду у смислу члана 179. тачка 3. Закона о раду и чл. 110. и 111. појединачног Колективног уговора туженог, због учињене повреде радне дужности прописане чланом 18. Закона о штрајку, из разлога што су као учесници штрајка, отпочетог одлуком Синдиката „ЕЕ“ од 20.07.2006. године, током 26., 27. и 28.07.2006. године са осталим штрајкачима блокирали главни колски улаз у круг фабрике туженог и на тај начин онемогућила одвијање саобраћаја и онемогућили туженог да располаже средствима којима обавља делатност и врши отпрему готове робе и довоз сировина. Тужиоцима је упућено упозорење о отказним разлозима на које су се изјаснили, и затражено је мишљење синдикалне организације. Одлуком синдиката „ЕЕ“ одлучено је о ступању у штрајк, да ће штрајк почети 26.07.2006. године у шест часова са почетком рада прве смене и да ће трајати до испуњења захтева запослених, а као место штрајка одређен је круг предузећа, без ближег одређења места на коме ће се одржати. На почетку се штрајк одвијао у близини капије предузећа, након чега је генерални директор туженог почео да доноси решења о удаљењу са рада, а затим и решења о отказу уговора о раду. У поступку је утврђено да су се тужиоци придружили штрајку 27.06.2006. године, да нису учествовали у блокади капије круга туженог предузећа, односно да нису приликом доласка возила спречавали пролаз у круг фабрике, нити су учествовали у групи штрајкача која је вршила блокаду капије. Доказе у том смислу поткрепљују и фотографије приложене у току поступка из којих се види да у групи штрајкача који су били блокирали капију, нема овде тужилаца.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су утврдили да су незаконита решења директора туженог од 23.10.2006. године којим је тужиоцима отказан уговор о раду и тужени обавезан да тужиоце врати на рад.

Штрајк или прекид рада представља Уставом гарантовано основно социјално право. Према одредби члана 61. Устава Републике Србије, запослени имају право на штрајк у складу са законом и колективним уговором. Право на штрајк може бити ограничено само законом, сходно природи или врсти делатности. Закон о штрајку

(„Службени гласник РС“ бр. 101/05, 103/12), одредбама члана 14. став 1. прописује да организовање штрајка односно учешће у штрајку под условима утврђеним овим законом не представља повреду радне обавезе, не може бити основ за покретање поступка за утврђивање дисциплинске и материјалне одговорности запосленог и не може за последицу имати престанак радног односа запосленог.

За разлику од учешћа у законитом штрајку, које се не може санкционисати отказом уговора о раду, одредбама члана 18. став 2. Закона о штрајку је прописано да члан штрајкачког одбора или учесник у штрајку који штрајк организује и води на начин којим се угрожава безбедност лица, имовине или здравља људи или који спречава запослене који не учествују у штрајку да раде, односно онемогућава наставак рада по окончању штрајка или спречава послодавца да користи средства и располаже средствима којима послодавац обавља делатност, чини повреду радне дужности за коју се може изрећи мера престанка радног односа. Наведени отказни разлог међутим подразумева да постоји конкретно противправно поступање - индивидуална одговорност запосленог током штрајка, јер учесник штрајка који се понаша по правилима не може сносити одговорност за незаконито поступање других учесника.

Одредбом члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 прописано је да послодавац може запосленом отказати уговор о раду, ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Како из утврђеног чињеничног стања не произилази да су тужиоци својим радњама активно учествовали у спречавању неког возила да уђе у круг предузећа односно да изађе из њега, да су спречавали раднике обезбеђења да отворе капију или усмеравала акцију или издавали упутства осталим штрајкачима, правилан је закључак другостепеног суда да нису били испуњени услови из члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду. Наиме, само присуство тужилаца на месту окупљања штрајкача не може имати за последицу престанак радног односа, нити се може радити о заједничком колективном умишљају учесника штрајка да блокирају капију, због чега је правилно другостепени суд закључио да тужени није доказао да су тужиоци предузимали незаконите радње у смислу правила из члана 18. став 2. Закона о штрајку.

С обзиром на наведено, правилно је другостепени суд применио материјално право када је потврдио првостепену пресуду којом је, поништено као незаконито решење о отказу уговора о раду и туженог обавезао да тужиоце врати на рад, у складу са чланом 191. став 1. Закона о раду. Правилно је поступио другостепени суд када је преиначио првостепену пресуду у делу везано за трошкове поступка, а правилна је и одлука везана за трошкове другостепеног поступка

Наводима ревизије којима се истиче погрешна примена материјалног права, заправо се оспорава оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање, због чега се ревизија не може изјавити, према члану 398. став 2. ЗПП.

- 4 -

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 405. став 1. ЗПП.

**Председник већа
судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић